

GRÆNSEFORENINGEN
FOR EN ÅBEN DANSKHED

SYDSLESVIGUDVALGET

Resultataftale 2020

Mellem Grænseforeningen og
Sydslesvigudvalget

1. Indledning

Denne resultataftale er indgået mellem Sydslesvigudvalget og Grænseforeningen. Resultataftalen omfatter dele af Grænseforeningens virke i perioden 1. januar 2020 til 31. december 2020, jf. § 5 stk. 2 i Lov om Sydslesvigudvalget og visse tilskudsordninger for det danske mindretal i Sydslesvig.

I aftalen er der formuleret konkrete resultatkrav for Grænseforeningen baseret på foreningens egne formulerede formål og målsætninger. Sydslesvigudvalgets driftstilskud udgør sammen med foreningens øvrige indtægter den økonomiske ramme, inden for hvilken Grænseforeningen skal opfylde resultataftalen.

Resultataftalen indgås med det formål at støtte Grænseforeningens folkeoplysende arbejde for at udbrede kendskabet til grænselandets forhold og for at sikre, at prioriteringen af tilskuddet fra Sydslesvigudvalget sker på et så oplyst grundlag som muligt.

Resultataftalen er ikke retligt bindende. Ifølge Lov om Sydslesvigudvalget og visse tilskudsordninger for det danske mindretal i Sydslesvig har Grænseforeningen alene driftsansvaret for egen virksomhed.

2. Præsentation af Grænseforeningen

2.1. Baggrund

Grænseforeningen blev oprettet 2. november 1920 ved en sammenslutning af sønderjyske foreninger fra hele landet. Indtil tiden efter 1945 havde foreningen navnet ”Grænseforeningen, Sønderjyske Foreningers Fællesraad”.

Som følge af spændingerne i grænselandet, navnlig efter 1933, voksede tilslutningen til Grænseforeningen. Frem til 2. verdenskrig havde foreningen 100.000 medlemmer fordelt på ca. 200 lokalforeninger. Foreningen oplevede den største medlemstilslutning i 1949. Her havde foreningen 200.000 medlemmer fordelt på 400 lokalforeninger. Siden midten af 1950'erne og parallelt med afspændingen i forhold til Tyskland er Grænseforeningens medlemstal gået tilbage og har i øjeblikket et niveau på ca. 11.200.

Grænseforeningen stod især i efterkrigsårene for indsamling af meget betydelige beløb til mindretallets kulturelle og pædagogiske arbejde. Det skete i en tæt dialog med Femmandsudvalget. Endvidere videreformidlede Grænseforeningen helt frem til 2009 ca. 25 % af statens bevilling til det kulturelle arbejde i Sydslesvig.

Efter årtusindskiftet og især efter den sidste store donation i 2002-2004 på 5.2 mio. kr. til et udendørs idrætsanlæg ved Idrætshallen i Flensborg

indledte Grænseforeningen en langsom omstilling fra primært pengeindsamlende til primært folkeoplysende organisation.

Grænseforeningen modtog i 2019 et driftstilskud på **3.355.000** kr. hertil fra Sydslesvigudvalget.

2.2. Organisation, medlemmer og personale

Grænseforeningen er paraplyorganisation for 59 selvstændige og lokale grænseforeninger med egne vedtægter, generalforsamling m.v. Landsforeningens sekretariat støtter lokalforeningernes arbejde på en række områder såsom administration af medlemskartotek, opkrævning af kontingent, udarbejdelse og udsendelse af foreningsprogrammer, udsendelse af nyhedsbreve, afholdelse af diverse møder og kurser, økonomisk støtte til ture til Sydslesvig og udgivelse af magasinet Grænsen seks gange årligt. Magasinet sendes til medlemmer og meningsdannere og ligger desuden frit tilgængeligt på Grænseforeningens hjemmeside.

Landsforeningens øverste myndighed er Sendemandsmødet, hvor de delegerede vælger foreningens formand og bestyrelse. Af de i alt 17 bestyrelsesmedlemmer repræsenterer de 11 de fem regioner Syddanmark, Midtjylland, Nordjylland, Sjælland og Hovedstaden. Grænseforeningen Ungdom (GFU) har to repræsentanter i bestyrelsen. De øvrige fire er formanden, Jens Andresen, som vælges på Sendemandsmødet og tre resourcepersoner, som udpeges af bestyrelsen.

Bestyrelsen fører gennem formanden tilsyn med foreningens administration og daglige ledelse, der varetages af foreningens sekretariat i København. Sekretariatet har 15,9 fuldtidsmedarbejdere (jf. Tabel 3), og det ledes af generalsekretær Knud-Erik Therkelsen.

I 2019 er medlemskontingentet til landsforeningen 120 kr. pr. husstand. Medlemskontingentet har været uændret siden 2010.

2.3 Nøgletal 2016-2019

Tabel 1. *Udviklingen i medlemstal*

	2016	2017	2018	2019
Lokale grænseforeninger	62	60	60	59
Enkeltpersoner	11.897	11.200	11.173	11.032
Andre	56	53	47	41
Uddannelsesinstitutioner	153	148	156	130
I alt	12.106	11.401	11.376	11.203

Tabel 2. Udvikling i tilskuddet fra den danske stat - Sydslesvigudvalget

(1.000 kr. løbende priser)	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Grænseforeningens kommunikation</i>	1.434	1.500	1.521	1.583	1.563
<i>Danske-sydslesvigske skolesamarbejde (indtil 2019 "Sydslesvigske Børns Ferierejser")</i>	782	729	739	726	659
<i>Grænselandet og undervisning</i>	847	873	885	869	976
<i>13. årgangs informationsbesøg i København</i>	163	177	180	177	210
<i>Folkemødet på Bornholm</i>					659
Driftstilskud i alt	3.226	3.279	3.325	3.355	4.066
<i>Feriebørn 2.0</i>	730	935	920		
<i>Feriebørn 2.1</i>				475	484
<i>Folkemøde på Bornholm</i>		643	656	684	
<i>J-Lab</i>				106	114
Projektilskud i alt	730	1578	1576	1265	598

Tabel 3. Udviklingen i antal medarbejdere

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Faste medarbejdere	7,5	8	8,2	8,2	10,55	9,9	10,5
Projektmedarbejdere	0	0	1,3	1,5	1,25	2,3	4
Studentemedarbejdere	0,7	0,5	1,1	1	1	1,4	1,4
I alt	8,2	8,5	10,6	10,7	12,8	13,6	15,9

2.4. Grænseforeningens hovedopgaver og målsætninger

Grænseforeningens centrale opgave er oplysning om det danske mindretal. Denne oplysning er tidligere sket med udgangspunkt i en national-historisk dagsorden, hvor modsætning og afgrænsning til vores tyske nabo spillede en væsentlig rolle. Grænseforeningen havde i 1949 200.000 medlemmer. Siden har medlemstallet, som også må være et udtryk for danskernes engagement i det danske mindretal, været konstant faldende og har nu nået et niveau på ca. 11.200. Undersøgelser har vist, at det generelle vidensniveau er lavt og Grænseforeningen ser det derfor fortsat som en nøgleopgave at løfte vidensniveauet via en række forskellige indsatser, som beskrives nedenfor.

For at gøre dette har foreningen gennem de senere år indledt en omstilling af oplysningsindsatsen, således at mindretallet ikke alene anskues som et resultat af historiske begivenheder, men også som en aktiv og engageret medspiller i forhold til de udfordringer, det danske folk står over for i en mere og mere globaliseret verden.

Grænseforeningens omstilling bygger på det synspunkt, at det moderne samfund kan finde megen inspiration til løsning af sine udfordringer i erfaringerne fra det dansk-tyske grænselands årtusindlange historie. Grænselandets har fået fornyet aktualitet med sine mange kulturmøder i en verden, hvor demokratiet samt respekten for mindretal udfordres af globalisering.

Grænseforeningen ønsker at bidrage til fastholdelse af centrale erfaringer og fælles værdier fra den historiske dagsorden som f.eks. demokrati, frisind og mindretalsbeskyttelse samt den stærkeste markør af alle, det danske sprog, som også i en globaliseret verden bør være komplet og samfundsbærende.¹

Når dansk sprog, kultur og danskhed omtales i Grænseforeningens formålsparagraf, forstår vi disse begreber som centrale værdier for det fællesskab, vi har med hinanden, før vi bliver politisk uenige. Vi er i Grænseforeningen optaget af, at symboler for dette fællesskab som f.eks. Dannebrog, kongehuset og Dybbøl Mølle overlever, ikke blot som bærere af en fælles historie, men også som kim til en fælles fremtid. Det samme gælder naturligvis, og helt konkret, det danske mindretal i Sydslesvig.

Dansk identitet er hverken endimensional eller eksklusiv. ”Danskerne findes i mange modeller”, som Ebbe Kløvedal Reich skriver, herunder som mennesker på vej til en ny identitet og mennesker med flere identiteter og flere sprog. Grænseforeningens oplysningsvirksomhed om det

¹ ”At et sprog er komplet, betyder at det kan anvendes på alle livets områder, og at et sprog er samfundsbærende, betyder at det anvendes i alle offentlige sammenhænge, dvs. retspleje, undervisning, officielle meddelelser, offentlige medier osv.” Kilde: Dansk Sprøgnævn.

danske mindretal hviler på en balance mellem tradition og fornyelse i den vanskelige og følelsesladede identitetsdebat. Foreningens oplysningsprojekter henter erfaringer i historien og bruger dem i den aktuelle sammenhæng.

Et godt eksempel er Grænseforeningens kulturmødeambassadører, der er et landsdækkende korps af 40 unge med forskellig mindretals- eller minoritetsbaggrund. Kulturmødeambassadørerne besøger uddannelsesinstitutioner i hele landet og holder dialogmøder med eleverne om spørgsmål som: Hvad er danskhed? Er man enten tysk eller dansk, eller kan man være både-og? Et dialogmøde varer typisk tre timer og faciliteres af 3-4 kulturmødeambassadører med forskellig baggrund som f.eks. dansk-tysk, dansk-afghansk og dansk-grønlandsk. Kulturmødeambassadørerne har altid en repræsentant fra det danske mindretal med, fordi dialogmøderne tager udgangspunkt i det dansk-tyske grænselands historie, hvor man har bevæget sig fra konflikt til fredelig sameksistens mellem mindretal og flertalsbefolkning. Grænseforeningens Kulturmødeambassadører drives for foreningens egne midler.

100-året for Genforeningen betyder naturligvis øget aktivitet for Grænseforeningen, der ud over en række markeringer i hele landet også lancerer en ny international dimension. Minority Changemaker Programme er et tre måneders højskoleophold på Jaruplund Højskole i Sydslesvig for unge fra mindretal over hele Europa, der kombinerer klassisk, alment dannende højskole med undervisning på universitetsniveau. Kurset varer fra den 28. marts til den 28. juni 2020 og er et samarbejde mellem Grænseforeningen, Center for Grænseregionsforskning ved Syddansk Universitet, Jaruplund Højskole og Youth of European Nationalities (YEN). Der vil deltage 40 unge i aldersgruppen 18-30 fra forskellige nationale mindretal i Europa samt unge, der interesserer sig for emnet. På kurset vil erfaringerne fra det dansk-tyske grænseland fungere som inspiration til at fremme forståelse for andre mennesker med forskellige nationale, kulturelle og sproglige baggrunde – i et fælles Europa. Kurset skal endvidere ses som et forsøg på at styrke Flensborgs placering som europæisk mindretalscenter og dermed nordeuropæiske værdier i europæisk mindretalspolitik. Grænseforeningen har afsat 2.0 mio. kr. til dette formål.

Hermed er bredden i Grænseforeningens hovedopgaver og målsætninger markeret. De helt konkrete opgaver er beskrevet i Grænseforeningens handlingsplan for 2019 (bilag 2).

3. Økonomi

Til løsning af opgaveporteføljen havde Grænseforeningen i 2018 indtægter for i alt 12.398 t.kr. Indtægterne fremgår af tabellen herunder:

t.kr.	Regnskabstal 2018		Budgettal 2019	
	DKK	Andel	DKK	Andel
Bidragyder				
Kontingenter	657	5,3	578	3,6
Private gaver og arv	1.026	8,3	188	1,2
Tilskud fra fonde og legater	5.545	44,7	6.564	41,4
Offentlige tilskud	3.597	29,0	3.508	22,1
<i>Resultataftale Sydslesvigudvalget</i>	3.325		3.338	
<i>Tilskud fra Tips og Lotto</i>	271		170	
Øvrige indtægter	51	0,4	15	0,1
Projektmidler	1.723	13,9	1.266	8,0
Modtagne midler til videreformidling	1.719	13,9	2.000	12,6
Finansielle poster	-1.920	-15,5	1.730	10,9
I alt	12.398	100,0	15.849	100,0

4. Konkrete mål for aktiviteter omfattet af resultataftalen

Resultataftalen omfatter fem afgrænsede aktivitetsområder under overskriften ”Oplysning i Danmark om grænselandets forhold”, nemlig

- 4.1 Grænseforeningens kommunikation
- 4.2 Dansk-sydslesvigsk skolesamarbejde o.a. personlige møder
- 4.3 Grænselandet og undervisning
- 4.4 13. årgangs informationsbesøg i København
- 4.5 Folkemødet på Bornholm

4.1. Grænseforeningens kommunikation

Denne del af resultataftalen har til formål at fastholde og styrke Grænseforeningens kommunikationsindsats, der understøtter Grænseforeningens formål som folkeoplysende organisation: At støtte danskheden i grænselandet under sloganet: For en åben danskhed. Dertil at oplyse om det danske mindretal og grænselandet i Danmark. Dette skal ske ved,

- 1) at der ydes tilskud til den journalistiske og redaktionelle indsats på www.graenseforeningen.dk og de sociale medier
- 2) at der ydes tilskud til journalistisk og redaktionel indsats i magasinet Grænsen samt trykning og distribution af samme og
- 3) at der ydes tilskud til udarbejdelse og distribution af Grænseforeningens nyhedsbrev

Grænseforeningen har som en del af sit formål at udbrede kendskabet til det danske mindretal og grænselandets forhold i det hele taget. Det sker bl.a. gennem Grænseforeningens kommunikationsindsats.

Grænseforeningens kommunikationsplatforme

Grænseforeningens kommunikationsindsats sker dels via www.graenseforeningen.dk og de sociale medier og dels gennem magasinet Grænsen, der udsendes med post og desuden offentliggøres på www.graenseforeningen.dk, og på Facebook.

Der skrives og udsendes nyheder om aktuelle emner, der vedrører det danske mindretal og grænselandet m.m. ca. tre gange om ugen. Nyhederne bliver offentliggjort på nyhedsfeed på www.graenseforeningen.dk og på Facebook, med link til hjemmesiden.

Nyhedsbrev og leksikon

Hver anden uge udsendes Grænseforeningens nyhedsbrev til nyhedsbrevets abonnenter, herunder bl.a. Grænseforeningens medlemmer, en række beslutningstagere og interessenter, der tilmelder sig nyhedsbrevet på messer, folkemøder og festivaler, hvor Grænseforeningen er til stede, og på www.graenseforeningen.dk. Nyhedsbrevet indeholder de mest aktuelle og relevante nyheder fra de forgangne to uger.

Det digitale leksikon om grænselandet, som Grænseforeningen står bag, findes også på www.graenseforeningen.dk. Her kan søges oplysning om specifikke emner, personer, begivenheder, kildetekster m.v. med relation til grænselandets forhold. Det digitale leksikon er suppleret og fagligt styrket ved at det kulturhistoriske leksikon "Sønderjylland A-Å" er fuldt integreret.

Magasinet Grænsen

Magasinet Grænsen skrives og redigeres under en fri redaktionel ledelse. Der bringes journalistiske artikler inden for ovennævnte emnekreds og med yderligere perspektiverende leder, analyser, kommentarer samt bog anmeldelser m.m. Grænsen har undertitlen "magasin om mindretal, sprog og kultur". Magasinet har et sidetal på minimum 32 sider og udkommer seks gange årligt til ca. 8.000 husstande og udsendes endvidere til ca. 500 meningsdannere, medier, politikere, uddannelsessteder m.v. Grænsen kan også downloades direkte fra Grænseforeningens hjemmeside.

Hvad vil vi gerne opnå?

Der stiles imod størst mulig synergi mellem de forskellige medieplatforme. Der arbejdes målrettet med at øge indsatsen på de sociale medier, herunder især Facebook, for dels at nå bredere ud med oplysningsindsatsen og skabe et tilhørsforhold hos brugerne, og dels via Facebook at skabe størst mulig trafik til www.graenseforeningen.dk og hele Grænseforeningens onlineunivers, der også omfatter bl.a. undervisningssitet Iet-Grænseland.dk, ImGrenzgebiet.de, hjemmesiden for Grænseforeningens

Elevambassadører, hjemmesiden for Grænseforeningens Kulturmøde-ambassadører samt hjemmesiden for Minority Changemaker Programme.

Synergien mellem de forskellige medieplatforme kommer bl.a. til udtryk ved, at der på den nye hjemmeside, der er klar ultimo november, kan linkes på kryds og tværs mellem nyheder, temaer og artikler i magasinet Grænsen.

Formålet er, at Grænseforeningens medlemmer, den almindelige dansker, herunder ikke mindst gymnasieelever, lærere og andre, der benytter Grænseforeningens medieplatforme i uddannelsessammenhæng, samt politikere og øvrige meningsdannere bliver oplyst på en kvalificeret måde om det danske mindretal og grænselandets forhold samt de deraf afledte emnekredse inden for danskhed, historie, identitet, kulturmøde, sprog og kultur. Formålet er også, at de regionale og landsdækkende medier kan benytte universet, når de skriver artikler og laver radio- og tv-indslag om ovennævnte emnekreds.

Kommunikationsindsats til Genforeningen 2020

Grænseforeningens kommunikationsindsats skærpes yderligere op til genforeningsåret i 2020. I november 2019 lanceres som nævnt en ny hjemmeside, der præsenterer nyhedsindhold, magasinet Grænsen, undervisningstilbud og dansk-sydslesvigsk skolesamarbejde på en mere logisk og brugervendt måde. Samtidig tilvejebringes en bedre platform for at præsentere de mange tiltag, som Grænseforeningen planlægger i anledning af 100-året for Genforeningen og Grænseforeningens eget 100 års jubilæum i 2020. I juni 2020 udsendes magasinet Grænsen som særtryk om det dansk-tyske venskabsår og distribueres i landsdækkende aviser.

Øget trafik og udbredelse

Trafikken på de sociale medier lader sig måle via Google Analytics for så vidt angår www.graenseforeningen.dk, Facebook for så vidt angår likes, reaktioner og delinger på Facebook og Campaign Monitor for så vidt angår Grænseforeningens nyhedsbrev.

Der er på alle digitale platforme tale om en kontinuerlig stigning fra 2017 til 2018 i henholdsvis antal besøgende på sitet, likes, reaktioner og delinger på Facebook og antal modtagere af Grænseforeningens nyhedsbrev.

Der arbejdes på at fortsætte den positive udvikling på de sociale medier og magasinet Grænsen i 2020.

Opgaver	Resultatkrav	Resultatmål	Vægt i pct.	Bemærkninger
4.1.1 Administration af grænseforeningen.dk og sociale medier	Mange besøgende på Grænseforeningens hjemmesidekompleks.	200.000 besøg.		Vi arbejder på en generel opgradering af hjemmesiden, der både vil gøre siden mere søgbar og fastholde brugerne i længere tid.
	Researche, skrive og redigere nyheder, finde fotos. Offentliggøre nyheder på grænseforeningen.dk og Facebook	3 nyheder om ugen / 175 nyheder om året		
	Udvikle Grænseforeningens synlighed på de sociale medier ved at producere medierelevant indhold, f.eks. film og grafik	Gennem opslag nå 400.000 personer/år på FB.		
	Få flere følgere på Facebook, hvor vi offentliggør nyheder m.m.	3.000 følgere på Facebook		
	Grænseforeningens nyhedsbrev udsendes hver 14. dag/20 gange årligt.	2.200 modtagere af Grænseforeningens nyhedsbrev		
4.1.2 Udgivelse af magasinet Grænsen Særtryk af magasinet Grænsen om dansk-tysk vennskabsår, juni 2020	Skrive, redigere, trykke og distribuere 6 numre af Grænsen Skrive artikler om dansk-tysk vennskabsår 2020	6 udgivelser á minimum 32 sider til 6.000 adresser, heraf Folketingets medlemmer, regionsrådet i Syddanmark, danske medier m.m.		

		100.000 eksemplarer af magasinet Grænsen som indstik i landsdækkende aviser		
4.1.3 Samlet kommunikationsindsats		Den samlede kommunikationsindsats skal bl.a. resultere i, at "Grænseforeningen" nævnes i nedenævnte størrelsesorden i Infomedias artikeldatabase:		
		1.000 gange i lokale/regionale, landsdækkende og internetmedier/webkilder		
I alt			38,1 %	

4.2. Dansk-sydslesvigsk skolesamarbejde o.a. personlige møder

Denne del af resultataftalen har til formål at fastholde og styrke mødet mellem sydslesvigske og rigsdanske børn og unge gennem elevudveksling, efterskoleophold, besøg m.m. På den måde styrkes sydslesvigske børns bånd til danske familier samtidig med at kendskabet til det danske mindretal øges i Danmark.

Grænseforeningen har en lang tradition for at formidle personlige møder mellem sydslesvigske børn og unge og deres jævnaldrende i Danmark. I 1919 begyndte sydslesvigske børn at være på ferieophold i Danmark. I de første årtier var motivet dobbelt, nemlig for det første at sikre børnene bedre ernæring end de var vant til og for det andet at give børnene mulighed for at lære en dansk hverdag at kende gennem indkvartering i private hjem. Denne aktivitet har haft enorm betydning for sydslesvigske børn og unges tilknytning til Danmark og dermed også for mindretallets tilknytning til dansk sprog og kultur.

I dag handler indsatsen om at formidle så mange møder mellem sydslesvigske børn og unge og deres jævnaldrende i Danmark som muligt. Fx via elevudveksling, efterskoleophold, oplysning, lejrskoleophold m.m.

Arbejdet i Danmark har følgende målsætninger:

- at gennemføre ca. 80 gæstelærerbesøg på grundskoler, efter skoler og ungdomsuddannelser i Danmark.
- at fastholde og udvikle oplysningsaktiviteter i Danmark, både i forhold til den brede offentlighed og i forhold til grundskoler. Oplysningsaktiviteter omfatter bl.a. et lærerseminar og deltagelse i forberedende forældremøder i forbindelse med lejrskoler i Sydslesvig.
- at assistere med planlægning af lejrskoleophold og studieture til grænselandet.
- at oplyse om mulighederne for elevudveksling i ugerne 45, 46 og 47 på begge sider af grænsen. Arrangement af udvekslingerne i samarbejde med Rejsekontoret i Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.
- at oplyse om rigsdanske unges muligheder for at tage 10. klasse i Sydslesvig.
- at arrangere lærerseminar for lærere fra Danmark i Sydslesvig.
- at arrangere ca. 200 samtidige events den 14. maj 2020 ved så mange af landets ca. 650 genforeningssten og -mindesmærker som muligt i anledning af 100-året for Genforeningen. Arrangeres i samarbejde med Efterskoleforeningen og Dansk Friskoleforening.
- at formidle venskabsforbindelser mellem SSF-kredse og lokale Grænseforeninger. Bl.a. afholdes i 2020 et kontaktseminar.

Efterskoler

Siden 2005 har Grænseforeningen i samarbejde med Efterskoleforeningen og Dansk Skoleforening arbejdet målrettet på at skabe større interesse blandt sydslesvigske unge for et efterskoleophold i Danmark efter 9. eller 10. klasse. Fra under 20 elever i 2005 er vi nu kommet op på 119, svarende til ca. 24 % af en ungdomsårgang, hvilket nærmer sig de ca. 40% af en ungdomsårgang i Danmark, der kommer på efterskole.

Formålet er dobbelt. Dels at styrke de unge sydslesvigeres kendskab til dansk sprog og kultur og give dem lejlighed til at knytte kontakt til jævnaldrende i Danmark. Dels at efterskolerne bruger de unge sydslesvigeres tilstedeværelse til at inddrage emnet ”Det danske mindretal” i undervisningen. Samtidig har det kolossal betydning for udviklingen af de unges mindretalsbevidsthed at møde rigsdanske unge. Det er først i dette møde, at de unge sydslesvigere for alvor opdager, at de har en særlig baggrund og identitet.

Arbejdet består af følgende elementer:

1. En række efterskoler tilbyder sydslesvigske unge at komme på to ugers gratis efterskoleophold i løbet af foråret for at give de unge en ide om, hvad en efterskole er. Arrangeres i samarbejde med Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V. og Efterskoleforeningen.
2. I ovennævnte sammenhæng afholdes hvert år et kursus for danske efterskolelærere, hvor mindretallet præsenteres ud fra forskellige vinkler. Kurset afsluttes altid med et møde med lærere fra fællesskolerne, hvor man indgår konkrete samarbejdsaftaler.
3. Der afholdes i februar 2020 "Efterskolernes Dag" i Sydslesvig, hvor en vifte af efterskoler præsenterer sig for unge sydslesvigere og deres forældre.
4. Ovennævnte aktiviteter skal ses i sammenhæng med Skoleforeningens og Grænseforeningens samarbejdsprojekt "Mindretal på Efterskole", hvor der gennemføres et formøde og et "Velkommen hjem møde" for alle sydslesvigske efterskoleelever, og hvor der arbejdes med "24-timer på efterskole", som finansieres af projektet. Der samarbejdes om disse aktiviteter, men aktiviteterne finansieres adskilt

Planlagte aktiviteter

I 2020 vil vi besøge danske uddannelsesinstitutioner, festivaler og messer, udvikle studieture/lejrskoler og andet relevant konsulentarbejde.

Opgaver	Resultatkrav	Resultatmål	Vægt i pct.	Bemærkninger
4.2.1 Oplysning	Udadvendt aktivitet (bl.a. Feriemessen i Herning)	Taler med 500 interesserede og får nye modtagere af nyhedsbrevet.		
	Kommunikationsafdelingen udarbejder annoncer og pr-materiale og udfører øvrigt pressearbejde			
4.2.2 Øge antallet af danske og sydslesvigske udvekslings elever		150 elever fra Danmark og 150 elever fra Sydslesvig		

	Intensivere kontakten til grundskoler ved at fastholde gæstelærerbesøg	Besøge 80 klasser om året		
4.2.3	Styrke Grænseforeningens lokalforeningers engagement i at facilitere personlige møder	Udvikle målrettede værktøjer til arbejdet i marken	Give bedre redskaber til kontakter til lokale medier og møde folk i marken, f.eks. hjemmeside, Facebook, brochurer og artikler.	
4.2.4.	Øge antallet af sydslesvigske unge på danske efterskoler	Øge kendskabet ved: at stimulere samarbejde mellem Skoleforeningen og Efterskoleforeningen i samarbejde med Dansk Skoleforening og Efterskoleforeningen at få flere på gratis 2-ugers ophold	Afholde mindst to fælles møder på lederplan Gennemføre seminar for lærere fra danske skoler i Sydslesvig og efterskoler i Danmark	
I alt			16,3 %	

4.3. Grænselandet og undervisning

Denne del af resultataftalen beskriver samarbejdet mellem Dansk Skoleforening og Grænseforeningen om ”Grænselandet og undervisning”, som blev påbegyndt i 2006, og som i årene 2011 og 2012 modtog projektstøtte fra Sydslesvigudvalget. Fra og med 2013 er dette område indarbejdet i Grænseforeningens resultataftale. Fra primært at være rettet mod ungdomsuddannelserne, har projektet i dag et videre fokus, hvor der også er kontakt til grundskolen og til flere videregående uddannelser.

Formål

”Grænselandet og undervisning” bidrager til at formidle viden om og skabe interesse for det dansk-tyske grænseland og det danske mindretal i

Sydslesvig blandt børn og unge i Danmark. Aktiviteterne omfatter både en videreførelse af ”Elevambassadørerne” og en sammenkobling af denne aktivitet med forskellige pædagogiske initiativer i forhold til grundskole, efterskoler og ungdomsuddannelser i Danmark, herunder fortsat udvikling af undervisningsmateriale.

Baggrund

Elevambassadørerne

Elevambassadørprojektet (se www.elevambassadoer.com og projektets sociale medier; Facebook, Instagram og Snapchat) blev søsat i foråret 2006 i et samarbejde mellem Grænseforeningen og Duborg-Skolen med det dobbelte formål at skabe en større mindretalsbevidsthed hos de unge fra mindretallet og sikre et større kendskab til mindretallene og grænselandet hos unge i Danmark. I 2010 kom A P Møller Skolen med i projektet og i 2011 blev unge fra det tyske mindretals gymnasium i Aabenraa (Deutsches Gymnasium für Nordschleswig) inddraget. Deutsches Gymnasium bidrager økonomisk til projektet, så det dækker udgifterne til deres elevers deltagelse.

De elever, der melder sig til at være elevambassadører, får en grundig uddannelse, herunder en indføring i grænselandets historie, mindretallets institutioner og andet relevant i forhold til grænselandets udvikling. Der til kommer arbejdet med deres personlige historier og formidlingen af disse. En vigtig del af dette handler om at forholde sig til egen identitet, til at være dansk-tysk, to-sproget m.m. Endelig lærer de at facilitere workshops og andre former for aktiviteter.

Grupper af elevambassadører har siden 2006 været udsendt til enkelte folkeskoler og efterskoler, men primært til ungdomsuddannelser i Danmark. Her fortæller grupperne om deres mindretalsliv, laver forskellige øvelser og indgår i dialog med de unge, som de besøger i Danmark. De er også med til at igangsætte og gennemføre workshops. Det har vist sig at berige begge parter. De unges personlige historier er med til at give en viden om og et indblik i det danske mindretal i Sydslesvig og livet i grænselandet. Samtidig er historierne gode afsæt til en videre snak om kultur-møder, identitet, fordomme, mindretalsrettigheder, demokrati og meget mere.

Både de eksterne besøg (elevambassadører besøger ungdomsuddannelser i Danmark) og interne besøg (elever fra Danmark vises rundt på gymnasierne i Sydslesvig) har vist, at de danske unge i mødet med ambassadørerne får nye perspektiver på det at være dansk og forholdet til både det tyske og det europæiske. Ung-til-ung møderne løfter vidensniveauet og skaber reel interesse for mindretallet hos elever på de forskellige uddannelsesniveauer i Danmark.

Elevambassadørerne er med til at give en mere positiv tilgang til det tyske, ligesom de er med til at italesætte spørgsmålet om dansk identitet i en verden, der præges af globalisering på mange forskellige niveauer.

Sideløbende har Grænseforeningens pædagogiske konsulent taget en lang række forskellige initiativer i forhold til unge og ungdomsuddannelserne med det formål at oplyse om det danske mindretal i Sydslesvig, herunder gøre brug af elevambassadørerne. Især har der været fokus på udviklingen af tværfaglige/ flerfaglige forløb, temadage og tilbud om studieture til Sydslesvig. Derudover er en række nye platforme taget i brug. Det gælder Folkemødet, Ungdommens Folkemøde, Roskilde Festival og lignende festivaler, undervisnings- og læringsmesser, ungekonferencer og andre steder, hvor elevambassadørerne kan være med til at synliggøre det danske mindretal og grænselandet.

Undervisningsmateriale

I 2009 udgav Grænseforeningen i samarbejde med Forlaget Columbus undervisningsbogen ”Grænseland - krig og kulturmøde”, der er rettet mod ungdomsuddannelser. Bogens 1. oplag er udsolgt. 2. oplag findes som e-bog og desuden findes der hos forlaget en tilknyttet hjemmeside med supplerende materiale.

Som en naturlig forlængelse af dette blev undervisningsportalen [ietGranseland.dk](http://ietgranseland.dk) udviklet. Portalen gik i luften i efteråret 2015. ”iet-Granseland.dk” sætter grænselandet og dets historie ind i en moderne kontekst, så elever på ungdomsuddannelser kan se deres egen historie i den store historie. Portalen henvender sig til et bredt udbud af fag, men har især fokus på historie og samfundsfag. Undervisningsmaterialet er udviklet, så det lever op til læreplanernes krav, og opgaverne er inddelt i temaer og markeret med de relevante fag. Flere af opgaverne lægger op til tværfaglige og flerfaglige samarbejder og passer derfor godt ind i den seneste stx-reform.

”ietGranseland.dk” er ikke en grundbog, men indeholder en række opgaver, der skal give de unge mulighed for på en inspirerende måde at blive ført rundt i grænselandets historie og de mange spændende fortællinger grænselandet kan byde på.

Portalen bliver i anledning af genforeningsjubilæet i 2020 opgraderet med flere nye muligheder. Bl.a. en særlig indgang til et undervisningsforløb og opgaver relateret til 1920-2020 og en tidslinje.

<http://www.ietgranseland.dk>

I 2019 er der udkommet en tysk udgave af portalen, der hedder ”Im Grenzgebiet.de”. Portalen er udarbejdet i et samarbejde mellem Grænse-

foreningen, Region Sønderjylland-Schleswigs KursKultur og Nordisk Institut på Christian-Albrechts-Universität i Kiel. Portalen henvender sig til undervisere på ungdomsuddannelser på begge sider af grænsen.

<http://imgrenzgebiet.de/>

De to sider er under fortsat udvikling, så der tages højde for aktuelle temaer, særlige begivenheder (som f.eks. genforeningsjubilæet i 2020), nye lærerplaner og undervisningsvejledninger m.m.

Aktiviteter for undervisere

Første skridt mod at nå børn og unge er at engagere deres undervisere. Grænseforeningen har derfor en række tilbud, der retter sig mod undviserne og på forskellig vis tydeliggør grænselandet og det danske mindretals relevans i undervisningen i grundskolen og på ungdomsuddannelser.

Omfanget af de forskellige tilbud kan variere alt efter efterspørgsel.

- 1) Konsulentvirksomhed i forhold til enkelte lærere og lærergrupper (forløb, besøg, studieture m.m.)
- 2) Minikurser og inspirationsdage på den enkelte skole eller for grupper af skoler/lærere
- 3) Temadage og workshops for både lærere og elever
- 4) Kurser og konferencer
- 5) Deltagelse i undervisningsmesser i København og Aarhus

Konsulentvirksomheden foregår både pr. mail, telefon og besøg på uddannelsesinstitutioner og er oftest relateret til den enkelte lærers idéer og ønsker.

Da mange skoler ikke har det store efteruddannelsesbudget, kan det være et godt alternativ for en faggruppe at arrangere et minikursus, hvor man på et par timer får noget inspiration og indsigt i materialemulighederne. Dette kan kombineres med, at konsulenten holder foredrag og workshops for eleverne. Koncepterne er samlet under overskriften ”På rejse i et Grænseland”.

I forhold til kurser og konferencer har det vist sig en fordel at samarbejde med de faglige foreninger, både på ungdomsuddannelserne og i grundskolen. De seneste år har Grænseforeningen haft en tæt kontakt til Foreningen af lærere i samfundsfag (Fals), Historielærerforeningen og Tysklærerforeningen i gymnasiet, samt Foreningen af lærere i historie og samfundsfag (Falihos) og Tysklærerforeningen i grundskolen.

Deltagelsen i de to store undervisningsmesser, Læringsfestivalen i København og Skolemessen i Aarhus har givet mulighed for at komme i kontakt med en bred vifte af undervisere og inspirere dem til at bruge

grænselandet i undervisningen. Messerne giver både konkrete aftaler og skaber nye netværk. I 2019 stod Grænseforeningen bag en fælles stand på begge messer, hvor de fleste af grænselandets aktører deltog under mottoet ”Grænselandet – kulturmøde og læringsrum”. Dette vil blive gentaget i 2020.

Planlagte aktiviteter

I 2020 vil der være et særligt fokus på genforeningsjubilæet. Udgangspunktet vil være de hidtidige aktiviteter med besøg på danske uddannelsesinstitutioner, festivaler og messer, produktion af undervisningsmateriale, udvikling af studieture/lejrskoler og andet relevant konsulentarbejde. Håbet er, at det stærke fokus på genforeningsjubilæet kan åbne nye døre og skabe en øget interesse for at inddrage grænselandet og det danske mindretal i undervisningen. Der arbejdes derfor ud fra det princip, at alle aktiviteter også skal have relevans efter 2020.

Elevambassadørerne

Der vil fortsat være fokus på elevambassadørernes personlige fortællinger om det at tilhøre, være vokset op i og socialiseret ind i grænselandets nationale mindretal. De vil også fortsat indgå i udviklingen af relevante aktiviteter og workshops til brug ved både eksterne besøg (elevambassadører besøger ungdomsuddannelser i Danmark) og interne besøg (elever fra Danmark vises rundt på gymnasierne i Sydslesvig). Her vil der i 2020 være aktiviteter og workshops, der har særligt fokus på Genforeningen og grænsedragningsproblematikker. Elevambassadørerne vil fortsat bistå med orientering og personlige fortællinger i forbindelse med besøg af elevgrupper fra Danmark på A.P. Møller Skolen og Duborg-Skolen.

Elevambassadørerne får den nødvendige uddannelse i starten af skoleåret efterfulgt af løbende kontakt og supervision.

Elevambassadørbesøg er gratis for den rekvirerende institution. Dermed sikres, at aftaler om besøg ikke bliver gjort til genstand for økonomiske overvejelser og prioriteringer.

Elevambassadørerne ledes og koordineres i Sydslesvig af to gymnasielærere ved hver af de to danske gymnasier samt to lærere ved Deutsches Gymnasium für Nordschleswig. De står for udvælgelse af ambassadørerne, den daglige kontakt, interne besøg og fælles koordinering af projektet. Skoleforeningen har indarbejdet lønmidler til dækning af dette arbejde i foreningens resultataftale for 2020.

Grænseforeningen har det overordnede ansvar for planlægning og gennemførelse af uddannelsesforløbene, koordinering af udsendelse af de unge (eksterne besøg), oplysningsarbejde overfor skolerne, planlægning

af deltagelse i festivaler og messer samt vedligeholdelse af hjemmeside m.m.

Der er kontakt til og samarbejde med det nye fællesskolefag i grundskolen, SydslesvigCrew, så der skabes bedst mulig synergi mellem de to projekter.

Aktiviteter for undervisere

Der vil fortsat være fokus på at få flest mulige uddannelsesinstitutioner og undervisere i tale, og det vil ske med udgangspunkt i følgende platforme:

Der vil blive udviklet forskellige tværfaglige forløb. Især vil der være fokus på, hvordan grænselandet og mindretallene kan indgå i studieretningsforløb med tysk og samfundsfag (+ historie). Her vil 100-året for den dansk-tyske grænsedragning være et naturligt afsæt i 2020.

Der vil blive arbejdet videre med det førnævnte koncept ”På rejse i et Grænseland”. Det gælder både i forhold til temaer og workshopmetoder.

Grænseforeningen vil være til stede på både Læringsmessen i København og Skolemessen i Aarhus i foråret 2020. Ønsket er at fortsætte det brede samarbejde mellem relevante samarbejdspartnere i grænselandet om en fælles stand. At være flere sammen skaber større synlighed og en bredere faglig sammenhæng. Samtidig løfter det samarbejdet mellem grænselandets interessenter.

I forhold til 2020 vil der være en række arrangementer og aktiviteter i samarbejde med forskellige samarbejdspartnere. F.eks. kurser i Flensborg for undervisere fra Danmark i samarbejde med de førnævnte faglige foreninger.

Foredrag og workshops for elever

Grænseforeningens konsulenter kommer ud på skolerne (grundskoler og ungdomsuddannelser) og holder foredrag og/eller afvikler workshops. Det kan være både i en enkelt klasse eller for en større gruppe elever. Besøgene vil oftest være i samarbejde med eller som supplement til elevambassadørernes besøg.

Vi har gennem de senere år kunnet registrere en øget interesse for at besøge grænselandet. Grænseforeningens konsulenter hjælper med at planlægge og afvikle sådanne ture. Det kan være både faglige ture og intro-ture.

Undervisningsmateriale

Der udarbejdes undervisningsmateriale om grænselandet til grundskolens mellemtrin. Målet er at få produceret et hæfte i A5 format på ca. 100 sider, der handler om at være mindretalsbarn i grænselandet. Der skal være både fakta og fiktionsfortællinger. Det vil primært være rettet mod fagene historie, dansk og tysk. Evt. vil det også være muligt at inddrage billedkunst, madkundskab og natur og teknik. Hæftet vil udkomme i både en dansk og en tysk udgave og være gratis tilgængeligt både elektronisk og i trykt form.

Opgaver	Resultatkrav	Resultatmål	Vægt i pct.	Bemærkninger
4.3.1 Uddanne elevambassadører	Arrangere to uddannelsesseminarer i efteråret 2020	40 deltagende elevambassadører i hvert seminar		
4.3.2 Elevambassadører møder danske unge	Sikre kendskab til projektet og dets indhold. Sikre grundlaget for de unges aktiviteter. Koordinere bestilling og udsendelse Hjælpe med besøg i Sydslesvig Deltage i koordineringsmøder	Møde med mindst 1.000 unge fra ungdomsuddannelser i Danmark. Møde med 400 unge fra andre uddannelser.		
4.3.3 Gennemføre konsulentbesøg med foredrag og workshops på uddannelsesinstitutioner.	Sikre kendskabet til tilbuddene. Udarbejde foredrag og workshops	Kontakt til mindst 500 elever på uddannelsesinstitutioner gennem foredrag og workshops		

<p>4.3.4 Udvikle og gennemføre aktiviteter rettet mod undervisere i Danmark</p>	<p>Udvikle temaforløb, der kombinerer de forskellige undervisningstilbud.</p> <p>Udøve rådgivnings- og konsulentopgaver.</p> <p>Udvikle konkrete kursus- og seminar-tilbud.</p>	<p>Besøg på 5 ungdomsuddannelser i Danmark Arrangere/koordinere studiebesøg el.lign. i grænselandet.</p> <p>Arrangere mindst et dagsseminar for undervisere og et todages kursus</p>		
<p>4.3.5 Udbrede kendskabet til de forskellige tilbud til uddannelsesinstitutioner</p>	<p>Kontakt til grundskoler og ungdomsuddannelser/ undervisere</p> <p>Kontakt til andre uddannelsesinstitutioner</p> <p>Udarbejde informationsmateriale til de relevante institutioner</p> <p>Bruge sociale medier</p>	<p>Kontakt til mindst tre faglige foreninger</p> <p>Kontakt med undervisere fra 10 forskellige institutioner</p> <p>Deltagelse i mindst 2 messer/festivaler</p>		
<p>4.3.6 Gøre det nemt og tilgængeligt for undervisere at inddrage grænselandet i undervisningen</p>	<p>Opdatere og videreudvikle undervisningsmaterialet ”iet-Grænseland.dk”.</p> <p>Gøre portalen mere interessant for eleverne</p> <p>Øge portalens tværfaglige funktion ved at inddrage flere fag.</p> <p>Samle relevante links, artikler, litteratur m.m.</p> <p>Sikre at grænselandet også indgår i mere generelt undervisningsmateriale.</p>	<p>Lægge min. 25 nye opgaver op</p> <p>Mindst 5 elever deler deres arbejde på sitet.</p> <p>At hjemmesiden har mindst 800 sessioner og 1.200 sidevisninger.</p>		

4.3.7 Udvikle undervisningsmateriale til grundskolens mellemtrin	Tilrettelægge og redigere undervisningshæfte om at være mindretalsbarn i grænselandet	10 danske skoleklasser har brugt hæftet i undervisningen		
I alt			24,0 %	

4.4 13. årgangs besøg i København

Denne del af resultataftalen beskriver samarbejdet mellem Dansk Skoleforening og Grænseforeningen om ”13. årgangs besøg i København”, som blev indledt i 2007, som i 2012 fik projektilskud fra Sydslesvigudvalget og som fra og med 2013 har været indarbejdet i resultataftalen mellem Grænseforeningen og Sydslesvigudvalget.

Formål

Aktiviteten har til formål at give alle afgangselever fra Duborg-Skolen og A.P. Møller Skolen mulighed for at besøge den danske hovedstad. Besøget har både et socialt og et oplysende formål. Det er elevernes sidste tur sammen i deres tid i det danske skolesystem i Sydslesvig og desuden en mulighed for at være sammen på tværs af klasser og de to skoler. Det oplysende element kan variere. Det kan indeholde studieinformation, møde med danske politikere, virksomhedsbesøg, relevante oplæg/foredrag og ture, der er med til at øge kendskabet til København.

Baggrund

På foranledning af Grænseforeningen har Duborg-Skolens 13. årgang siden 2007 været inviteret på en 3-dages tur til Danmark forud for deres studentereksamen. Siden 2012 har også afgangselever fra A.P. Møller Skolen deltaget.

Arrangementerne har været succesfulde i den forstand, at de institutioner, politikere og erhvervsfolk, som har været værter, alle har været begejstrede for eleverne – selvfølgelig ud fra forskellige motiver: fx et ønske om at bjærge studerende til netop deres institution eller et ønske om at lokke studenterne til Danmark, fordi de tydeligt fremstår som en ressource for det danske samfund.

For eleverne har succesens især ligget i det sociale samvær. Desuden har de gennem besøgene fået gode og relevante informationer, der ifølge deres egne udsagn har været givende både i forhold til studievalg og et bedre kendskab til Danmark. Samtidig har eleverne været fremragende formidlere af Sydslesvig og sydslesvigske forhold til modtagerne i Danmark.

Omfang og indhold

Turen strækker sig over to dage og transporten sker med bus (afgang tidlig morgen dag et og hjemkomst sen aften dag to) i forårssemestret (januar-april) med overnatning på vandrerhjem.

Da mange af de unge sydslesvigere påtænker at studere i Danmark, er mindst et af programpunkterne et studieorienteret besøg. Det kan være på Professionshøjskolen København, Copenhagen Business School, Københavns Universitet eller Danmarks Tekniske Universitet.

Et andet element er et seminar eller konference, hvor de unge fra Sydslesvig kommer i dialog med andre unge, politikere og/eller erhvervsledere i Danmark. Besøget og muligheden for at komme til orde betyder meget for de unge. Uanset arrangementet vil medlemmer af Sydslesvigudvalget få mulighed for at møde de unge og synliggøre relationerne mellem Danmark og mindretallet.

Endelig lægger vi vægt på, at de unge får en kulturel oplevelse og derigennem får en bedre indsigt i dansk kultur, sprog og/eller historie.

Dansk Skoleforening og Grænseforeningen ser 13. årgangs besøg i København som et vigtigt led i kontakten mellem det danske mindretal og Danmark. Der er ingen tvivl om, at besøget betyder meget for de unge. Hvad der er det vigtigste for dem varierer meget. Men de får stort set alle noget nyt med hjem.

For Grænseforeningen giver besøget en god kontakt til de unge og en mulighed for at synliggøre foreningens forskellige aktiviteter, som de unge, når de flytter til Danmark for at studere, kan engagere sig i.

Opgaver	Resultatkrav	Resultatmål	Vægt i pct.
4.4.1 Gennemføre årligt besøg for afgangselever fra Duborg-Skolen og A.P. Møller Skolen i København	Give afgangseleverne mulighed for at besøge København. Give alle noget ny viden med hjem	170 deltagere	
I alt			5,2

4.5 Folkemødet på Bornholm

Denne del af resultataftalen beskriver som noget nyt Grænseforeningens og de sydslesvigske organisationers deltagelse i Folkemødet på Bornholm. Tidligere års projekttilskud bliver nu en del af resultataftalen mellem Grænseforeningen og Sydslesvigudvalget.

Formål

Formålet er at øge vidensniveauet i Danmark om det danske mindretal i Sydslesvig. Dette gøres ved at være til stede på forskellige platforme som f.eks. en historisk platform (Historiske Dage i København), en pædagogisk platform (Læringsfestival i Bella Centret), en ungdoms-platform (Ungdommens Folkemøde i København), en turisme-platform (Ferie for Alle i Herning) og en politisk platform som Folkemødet på Bornholm. Grænseforeningen og SSF er til stede på alle ovennævnte platforme, men tilstedeværelsen på Folkemødet på Bornholm er nu så stor en succes, at vi efter en tre-årig projektperiode inddrager Grænseforeningen og mindretallets fremtidige deltagelse via resultataftalen mellem Grænseforeningen og Sydslesvigudvalget.

Baggrund

Det tidligere projekt har stimuleret det brede samarbejde mellem Grænseforeningen og de deltagende sydslesvigske foreninger. Projektet gav mulighed for, at op mod 100 deltagere fra Sydslesvig og Grænseforeningen, heraf 50-60 unge kunne deltage i Folkemødet. Det store antal har sat et tydeligt præg på Folkemødet og hele deltagelsen må efter de tre første år betegnes som en klar succes, der bør fastholdes og udbygges.

Opgaver	Resultatkrav	Resultatmål	Vægt i pct.
4.5.1 Synlighed	At det danske mindretals organisationer er repræsenterede og synlige i debatter i både teltet og på folkemødepladsen At der deltager 50-60 unge sydslesvigere, der er en del af elevambassadørerne eller Sydslesvig Crew		
4.5.2 Antal tilhørere	Antallet af tilhørere skal optælles.	Tilhørerantal på i gennemsnit 30 pr. program-punkt i teltet.	
4.5.3 Folkelig debat			

	Afhængig af typen af arrangement, skal der etableres en folkelig debat, hvor alle kan komme til orde.	Fem indlæg fra tilhørerne pr. programindslag.	
I alt			16,4

5. Bevilling, resultatvurdering og regnskabsaf-læggelse

5.1. Bevilling

Sydslesvigudvalget yder i 2020 et samlet driftstilskud til Grænseforeningen på i alt 4.066 t.kr., jvf. nedenstående detailbudgetter:

5.1.1 Grænseforeningens kommunikation	1.563
5.1.2 Dansk-sydslesvigsk skolesamarbejde	659
5.1.3 Grænselandet og undervisning	976
5.1.4 13. årgangs informationsbesøg i København	210
5.1.5 Folkemødet på Bornholm	659
I alt	4.066

5.1.1 Bevilling til Grænseforeningens kommunikation (1.000 kr.)

Løn	698
Kørsel m.v.	25
Freelance (journalister og fotografer)	150
Teknik	55
Trykning inkl. moms	385
Porto	162
Optimering af hjemmeside	88
I alt	1.563

5.1.2 Bevilling til Dansk-sydslesvigsk skolesamarbejde o.a. personlige møder (1.000 kr.)

Løn	474
Kørselsgodtgørelse	72
Fremstilling af pr-materiale	12
Andre udadvendte aktiviteter (feriemesse m.v.)	32
Seminar friskoler	35
Efterskoleprojekt	34
I alt	659

5.1.3 Bevilling til Grænselandet og undervisning (1.000 kr.)

Løn	601
Rejseudgifter	28
Ambassadørudsendelse	70
Uddannelse	75
Undervisningsmateriale til grundskole	50
Diverse materialer	8
Informationsopgaver (hjemmeside, udsendelse m.m.)	33
Messer og festivaler	66
Seminar/konference	10
Kurser	30
Undervisningsforløb, temadage og workshop	5
I alt	976

5.1.4 Bevilling til 13. årgangs informationsbesøg i København (1.000 kr.)

Lønomkostninger	53
Bustransport til København	72
Overnatning	51
Lokaleleje, oplægsholdere	5
Diverse	29
I alt	210

5.1.5 Folkemødet på Bornholm (1.000 kr.)

Leje af areal	32
Leje af telt	72
Skærm, lyd m.v.	5
Løn	142
Rejseomkostninger, telefon, husleje mv. projektkoordinator	25
Rejseomkostninger og forplejning voksne	261
Rejseomkostninger og forplejning unge	67
Events	30
Markedsføring	10
Diverse omkostninger	15
I alt	659

5.2. Udbetaling

Driftstilskuddet til Grænseforeningen afholdes af § 21.91.01. Danske Kulturelle anliggender i Sydslesvig. Grænseforeningen modtager tilskuddet i fire rater, der udbetales forud.

5.3. Ikrafttrædelse

Aftalen træder i kraft den 1. januar 2020 og løber indtil den 31. december 2020, hvor aftalen ophører med mindre andet aftales. Efter enighed mellem aftaleparterne kan der justeres i aftalens opgaver i aftaleperioden. Jf. Sydslesviglovens § 21 har Grænseforeningen pligt til at indberette opståede ændringer i deres virke, der har betydning for, om støtten anvendes eller vil blive anvendt til formålet, til Sydslesvigudvalget og undervisningsministeren.

5.4. Resultatvurdering og opfølgning

Årlig vurdering af resultatkrav og mål

Grænseforeningen skal for 2020 til Sydslesvigudvalget og kulturministeriet udarbejde og fremsende en årsrapport, herunder et årsregnskab samt et revisionsprotokollat, med oplysninger om tilskuddet fra Kulturministeriets anvendelse senest 1. juni 2021.

Sammen med årsregnskab og revisionsprotokollat indsendes ledelsens stillingtagen. Ledelsens stillingtagen skal være underskrevet af ledelsen. Af ledelsens stillingtagen skal det fremgå, hvordan ledelsen forholder sig til revisors eventuelle anbefalinger og kritiske bemærkninger i revisionsprotokollatet for det pågældende år.

Kulturministeren afgiver en opfølgingsrapport til Sydslesvigudvalget om de modtagne årsrapporter med en vurdering af, om driftstilskuddet er anvendt i overensstemmelse med udvalgets afgørelse, jf. Sydslesviglovens § 19. Den samlede målopfyldelse drøftes på et årligt møde mellem

Sydslesvigudvalget og bestyrelsen for Grænseforeningen. Drøftelsen tager særlig sigte på vurderingen af opfyldelsen af resultatkrav, hvor mål-opfyldelsen beror på en konkret og/eller skønsmæssig vurdering.

Halvårlig status

Som led i Sydslesvigudvalgets tilsyn skal Grænseforeningen derudover aflevere en halvårsstatus, som skal være Sydslesvigudvalget i hænde senest d. 15. juli 2020. Denne halvårsstatus skal indeholde en foreløbig af-rapportering på de opstillede mål, samt på foreningens virke generelt.

Bekræftelse af igangværende aktivitet

Endvidere skal Grænseforeningen senest to uger forud for hver tilskuds-udbetaling til Sydslesvigudvalgets sekretariat fremsende en bekræftelse på, at aktiviteten fortsat er i overensstemmelse med de i aftalen indeholdte mål- og resultatkrav, jf. Sydslesviglovens § 12 stk. 7.

5.5. Genforhandling

Genforhandling af aftalen kan finde sted ved væsentlige ændringer af det grundlag, hvorpå kontrakten er indgået, når der foreligger væsentlig misligholdelse fra en af aftalparterne og i øvrigt når parterne er enige herom, jf. Sydslesviglovens bestemmelser herom.

5.6. Regnskab og revision

Årsrapport og revisionsprotokollat skal være forsynet med bestyrelsen for Grænseforeningens originale underskrifter. Årsrapporten udarbejdes i henhold til bekendtgørelse om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.v., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget nr. 1594 af den 14. december 2015.

5.7. Misligholdelse/opfølgning

Sydslesvigudvalget kan træffe afgørelse om, at tilskud helt eller delvis tilbageholdes, jf. Sydslesviglovens § 20 stk. 2

5.8. Opsigelse

Opsigelse i forbindelse med misligholdelse af kontrakten kan ske med henvisning til § 20 i Sydslesvigloven.

Flensborg, den 17. januar 2020

Christian Juhl
Formand for Sydslesvigudvalget

Jens Andresen
Formand for Grænseforeningen

Bilag 1

Anvendt regnskabspraksis

Ved regnskabsaflæggelsen anvendes følgende regnskabsprincipper. Som noget nyt er der indført princip omkring afskrivninger for at efterleve god regnskabsskik. Ellers er principperne uændrede i forhold til foregående år:

Indtægter

Medlemskontingenter, bidrag, arv, gaver og renteindtægter indtægtsføres i resultatopgørelsen i det år, hvor beløbene indgår til foreningen. Ubenyttede bidrag til bestemte formål overføres til kommende år og holdes adskilt fra foreningens egenkapital.

Udgifter

Udgifter medtages i resultatopgørelsen i det år, de vedrører. Anskaffelser af driftsmidler m.v. udgiftsføres fuldt ud i anskaffelsesåret.

Afskrivninger

Afskrivninger foretages lineært over den forventede brugstid, som er:

	Antal år
Bygninger (Østerhedevej 1, Højer)	50
Større anskaffelser af driftsmateriel, inventar og software	3 til 5

Der beregnes ingen restværdi, Grunde afskrives ikke.

Værdipapirer

Beholdning af officielt noterede værdipapirer, herunder værdipapirer m.v. hidrørende fra i årenes løb oplagte gaver/arvemidler til fri rådighed, optages i balancen til kursværdi på statuttidspunktet. Såvel realiserede som urealiserede kursgevinster og –tab indgår i resultatopgørelsen.

Ejendomme

Ejendomme optages i balancen, fra og med 2014, til opgjort anskaffelsessum med fradrag af lineære afskrivninger over en forventet ejer-tid/brugstid på 50 år af forskellen mellem opgjort anskaffelsessum og en forventet restværdi, anslået til 0 % af den opgjorte anskaffelsessum. For så vidt angår ejendomme som er solgt eller sat til salg på tidspunktet for regnskabsaflæggelsen optages disse til det opgjorte eller forventede salgsprovenu.

Bilag 2

Grænseforeningens handlingsplan for 2019

Intern aktivitet

Servicere sendemandsmøde, bestyrelse og udvalg samt formandskab.

Intensivere og konkretisere debatten om Grænseforeningens fremtids-perspektiver efter 2020.

Støtte og servicere foreningens lokalforeninger bedst muligt, herunder gennemføre fire årlige lokalforeningsmøder, redigere og udsende programmer, administrere medlemsdatabase, stå for kontingentopkrævning, kalender m.v.

Ansætte to ekstra medarbejdere fra 1. august 2019 som frem til sommeren 2022 primært får til opgave at støtte og servicere lokalforeninger.

Udsende ”Nyt fra generalsekretæren” til lokalforeninger med jævne mellemrum

Forbedre brugervenligheden for lokalforeningernes brug af medlemsdatabasen, herunder udvikle tilmeldingsmoduler til arrangementer samt betalingsmoduler.

Brugervenligheden forbedres blandt andet gennem lette genvejstaster, hvor det ikke er nødvendigt at lære brugen af medlemssystemet.

Støtte og servicere lokalforeningernes arbejde for at hverve nye medlemmer, herunder fortsat udvikle og vedligeholde en såkaldt ”festival-kit”

Styrke indsatsen for bedre kontakter mellem Grænseforeningens lokalforeninger og foreninger i Sydslesvig

Udarbejde og afrapportere resultataftaler

Fortsat tilpasse økonomistyring og regnskabsaflæggelse

I samarbejde med legat- og fondsbestyrelserne administrere og udarbejde regnskaber for 31 legater og fonde

Fortsat vurdere fondes og legaters relevans ud fra størrelse og formål

Administrere Arveprins Knuds Kollegium i samarbejde med kollegiets bestyrelse og kollegianerne

Fastholde samarbejdet i de nationale foreningers netværk

Ekstern oplysende aktivitet

Udgive Grænsen seks gange årligt. I december 2019 bliver temaet Genforeningen. Grænsen distribueres som indstik i Weekendavisen og Kristeligt Dagblad alle abonnenter.

Skrive og publicere artikler og nyheder på hjemmesiden

Udarbejde pressemeddelelser

Udsende nyhedsbreve

En gennemgribende opdatering af Grænseforeningens hjemmeside, www.graenseforeningen.dk med fokus på øget brugervenlighed og tilgængelighed af alle Grænseforeningens aktiviteter, herunder lokalforeningernes arrangementer, der vil få en fremtrædende placering og en optimering af lokalforeningernes egne sider på hjemmesiden.

Yderligere optimere Grænseforeningens tilstedeværelse og synlighed på sociale medier, herunder opnå større spredning af artikler, arrangementer mm. Fortsat arbejde med at få flere følgere på Facebook.

Udgive brochure om Undervisningstilbud/Elevambassadører og Kultur-mødeambassadører.

Deltage i Folkemødet på Bornholm

Telt med aktiviteter i samarbejde med SSF/Det danske mindretal og Sydslesvigudvalget. Fastholde samarbejdet med Grundtvigsk Forum. Markere 800 året for Dannebrog i samarbejde med Folkemødet og SSF. Arbejde for at udgifter til Folkemødet indarbejdes i Grænseforeningens fremtidige resultataftaler.

Deltage i og synliggøre Grænseforeningen ved Årsmøderne i Sydslesvig, Ungdommens Folkemøde i København, Feriemessen i Herning, Historiske Dage i København, Skolemessen i Aarhus og Danmarks Læringsfestival i København. Hvor det er muligt, inddrages lokalforeninger i disse aktiviteter. Hver enkelt af aktiviteterne forudsætter et stort og grundigt forberedelsesarbejde, god intern kommunikation med lokalforeninger og netværk samt præcision med aftaler og logistik.

Gennemføre en uges højskolekursus i samarbejde med Rødning Højskole den 1. – 7. september 2019 og i samarbejde med Jaruplund Højskole den 19. til 25. august 2019.

Intensivere samarbejdet med de sydslesvigske organisationer og Det sydslesvigske Samråd, hvor det er relevant, herunder planlægge og gennemføre det årlige delegationsbesøg i København.

Intensivere samarbejdet med Dansk Folkeoplysnings Samråd, Grundtvigsk Forum, Efterskoleforeningen, Dansk Friskoleforening og andre folkeoplysende foreninger med henblik på at styrke foreningens folkeoplysende arbejde om det danske mindretal.

Fastholde og udvikle Kulturmødeambassadørkorpsset, herunder rekruttere og uddanne KMA'ere, gennemføre dialogmøder og synliggøre aktiviteterne maksimalt.

Fortsætte samarbejdet med de journalistiske kandidatuddannelser på Syddansk Universitet og Flensborg Avis.

Aktiviteter i forbindelse med genforeningsjubilæet i 2020 og Dansk-Tysk Venskabsår 2020

Generelt arbejder vi for at genforeningsmarkeringen bliver relevant, landsdækkende og værdig. Konkret arbejdes der med følgende aktiviteter:

”Sigurd fortæller om Genforeningen” – 100 koncerter med Sigurd Barrett

Konference i samarbejde med Folketinget den 10. januar 2020

”Genforen dit fællesskab” – et samtidigt event ved alle genforeningssten 14. maj 2020

En hjemmeside over alle genforeningssten

En genforeningssang til nutiden

Genforeningsrosen – en kr. pr. solgt rose går til at få sydslesvigere på efterskole

Emnerne Genforening og mindretal i grundlovstaler, i samarbejde med SSF

Et kortspil

Minority Changemaker Programme

En ny video/tegnefilm om Genforeningen til hjemmeside og sociale medier

”Grænsen, folket og staten” bogen om Grænseforeningens historie 1920-2020

Grænseforeningens eget 100-års jubilæum – sendemandsmøde og reception

Børnebilledbog til en årgang, i samarbejde med det danske og tyske mindretal

Børnebilledbogen kan også indarbejdes som en del af Dansk-Tysk Venskabsår 2020. Venskabsåret bearbejdes i et temanummer af Grænsen i juni 2020. I forbindelse med Venskabsåret arbejdes også med muligheden for at få flere slesvig-holstenske unge på danske efterskoler.

Undervisning og børn og unge

Realisere aktiviteter i henhold til Sydslesvigudvalgets bevillinger:

Gennemføre 13. årgangs informationsbesøg i København

Styrke Sydslesvigske Børns Ferierejser gennem projektbevilling fra Sydslesvigudvalget.

Styrke udvekslings- og mødeaktiviteter

Fastholde og udvikle indsatsen for at synliggøre grænselandet i grundskole og ungdomsuddannelser ved hjælp af undervisningsmateriale, Elevambassadører, foredrag og kurser, efterskoleaktiviteter og muligheden for at tage 10. kl. på en dansk skole i Sydslesvig. Herunder øge interessen hos danske skoler og uddannelsesinstitutioner for lejrskole- og studieophold i Sydslesvig.

Videreudvikle og formidle undervisningsmaterialet IetGrænseland.dk, herunder bearbejdning af dele af hjemmesiden (imGrenzgebiet.de) til brug på tyske uddannelsesinstitutioner i Slesvig-Holsten.

Styrke samarbejdet med de faglige foreninger både i grundskolen og på ungdomsuddannelserne.

Samarbejde med undervisningsforlagene Meloni, Kliim og Columbus om relevant undervisningsmateriale med særlig fokus på 2020.

Fastholde og udvikle samarbejdet med Dansk Skoleforening og Efterskoleforeningen om at motivere og støtte flere unge sydslesvigere til at tage på danske efterskoler.

I samarbejde med SdU gennemføre et weekend-seminar for hjemvendte sydslesvigske efterskoleelever.

Fortsætte samarbejdet med Dansk Skoleforening og Danevirke Museum om etablering af en besøgstjeneste på museet.

Støtte Grænseforeningens Ungdom (GFU) som et samlende netværk med unge fra alle Grænseforeningens aktiviteter.

I samarbejde med GFU sikre, at unge fra Grænselandet deltager i Roskilde Festival

Minority Changemaker Programme

Gennemføre fem Minority Labs i København, Targu Mures i Rumænien, Flensborg, Berlin og Barcelona med henblik på at udbrede kendskabet til kurset og rekruttere deltagere.

Fortsat udvikle samarbejdsrelationer til Syddansk Universitet/Center for Grænseregionsforskning, Jaruplund Højskole og andre vigtige aktører.

Fundraise til projektet.

21. marts 2019

Knud-Erik Therkelsen